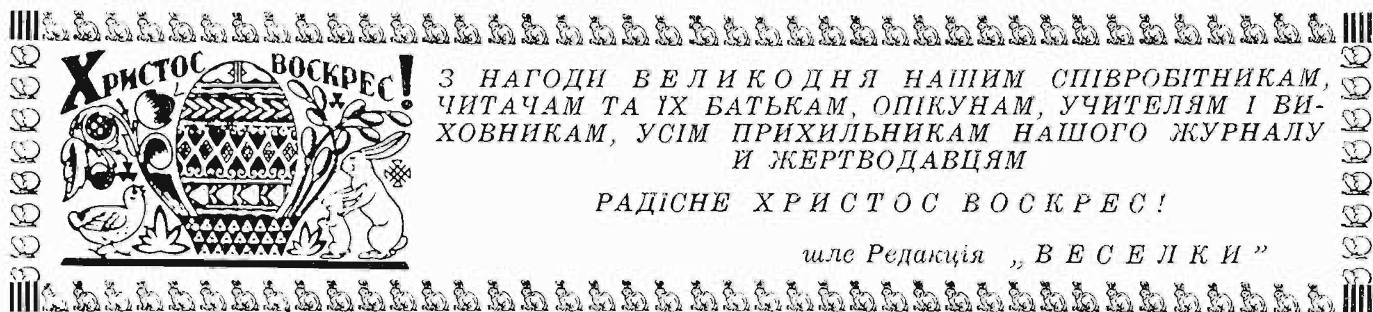
ВЕСЕЛКА

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

THE RAINBOW a Children's Magazine

РІК XXУII
КВІТЕНЬ —
ВЕЛИКДЕНЬ 1980
Ч. 4. (307)

З НАГОДИ ВЕЛИКОДНЯ НАШИМ СПІВРОБІТНИКАМ, ЧИТАЧАМ ТА ЇХ БАТЬКАМ, ОПІКУНАМ, УЧИТЕЛЯМ І ВИХОВНИКАМ, УСІМ ПРИХИЛЬНИКАМ НАШОГО ЖУРНАЛУ И ЖЕРТВОДАВЦЯМ

РАДІСНЕ ХРИСТОС ВОСКРЕС!

шле Редакція „ВЕСЕЛКИ"

ЗАГАДКИ

(Уклала К. Перелісна)

Прийшла пані Пір'яна:
„Дайте трошечки зерна,
Я ж вам, дітки, за це
Принесу колись яйце.

— о —

Біла ковдра лежала,
Та від сонця розтала,
Хоч була біленька,
А вода брудненька.

— о —

Людям світло даю —
Своє серце палю,
Тіло плином тече,
Хто торкне — попече.

— о —

Моє тіло з міді,
Серце з чавуна,
Як серце ударить,
Голос залуна.

— о —

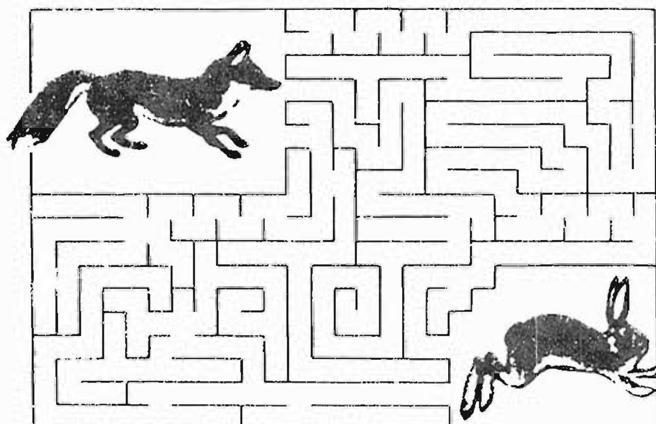
Аж чотири ноги,
А стою в куточку,
І на спину мені
Одягли сорочку.

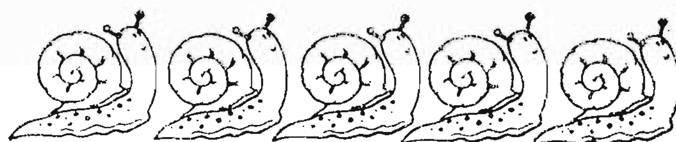
— о —

Я не гордий козак —
Усіх привітаю:
Біля мене всі їдять,
Пишуть і читають.

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК З ЧИСЛА „ВЕСЕЛКИ" ЗА БЕРЕЗЕНЬ 1980 р.: РЕБУСИКИ: підкова, підручник, підпора, підставка, підшивка. **НАРИСУЙТЕ ПАЯЦИКА:** сім простих ліній і вісім коліщат.

ЧИ Й ЯК ЛИС СПІЙМАЄ ЗАЙЧИКА?

Один слимачок інший від решти. Котрий?

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ

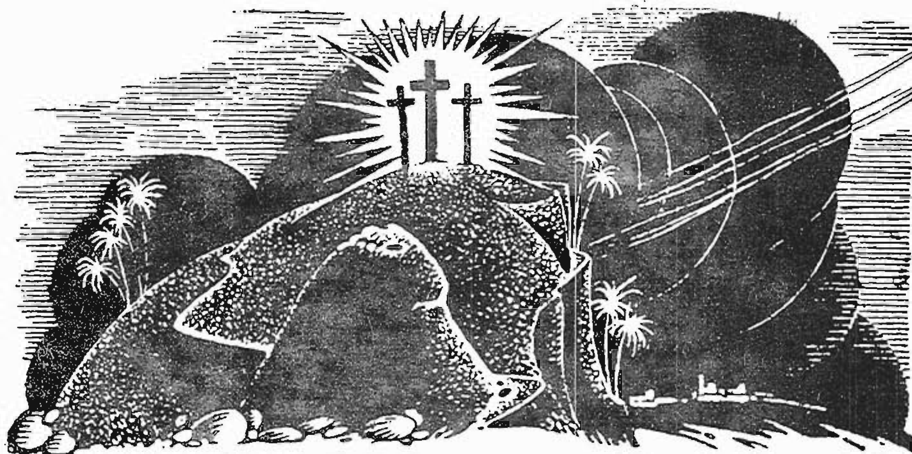
з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода" заходами Українського Народного Союзу. Редагує Колегія. Річна передплата становить у ЗСА — 8.00 дол., у інших країнах — рівновартість цієї суми. Для членів УНС 5.00 дол. Ціна окремого числа 75 центів. Ціна подвійного числа — 1.00 доляр.

"THE RAINBOW" - "VESELKA"

Обкладинка роботи — Богдана Божемського

Published monthly, except May to August Bi monthly
at Jersey City, New Jersey
Montgomery Street — Jersey City, New Jersey 07302
Subscription $8.00 per year, UNA members $5.00 per year.
Entered as Second Class at Jersey City, N. J.

**Ілюстрація на обкладинці:
Богдан Божемський — Діти й писанки**

Михайло МАМОРСЬКИЙ

Ілюстрація О. СУДОМОРИ

ЯК ІСУС УМИРАВ НА ХРЕСТІ...

Як Ісус умирав на хресті,
Янголята ридали святі,
Сум упав на людей і природу:
І Йордань скаламутила воду,
І зів'яли квітки серед трав . . .
То Христос на хресті умирав.

Як умер Божий Син на хресті,
Землю вкрили тумани густі,
День у ніч обернувся, а з хмари
Грім вогнем спалахнув і ударив,
Темінь ночі надвоє роздер . . .
То Ісус на Голготі умер.

Як ховали в могилу Христа,
Зажурилися села й міста,
Вітер вив-завивав понад полем,
В гаї пальми згиналися з болем,
Плакав дощик, немов сирота . . .
То ховали в могилу Христа.

Як Ісус із могили воскрес,
Засміялося сонце з небес,
Розцвітали лілеї чудові,
Щебетали пташки у діброві,
Сум розвіявся з вітром і щез —
Всі сказали: „Христос воскрес!"

К. ПЕРЕЛІСНА

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос воскрес! — Воістину!
Воістину воскрес!
Співаймо пісню радости
Царю землі й небес.

Христос воскрес! О, сонечко,
З високих височин
Подай же радість світові:
Воскрес Господній Син!

Христос воскрес! Повітрячко,
Ти ллєшся із небес,
Співай побожно, радісно:
Воістину воскрес!

Христос Воскрес!

Мартин і Маргарита КОЛ

Ілюстрація Яреми КОЗАКА

ПОРОСЯТКО, ЩО ПРИБУЛО НА ВЕЛИКОДНІЙ ОБІД

(Оповідання з життя ранніх гірників у Пенсилвенії)

— Хто це прийшов відвідати мене? — спитала вдавано здивованим голосом бабуня. — Це ти, Осипку! Заходь, здійми плащ. Я тебе дожидаю.

Якщо було якесь улюблене місце, про яке Осипко міг би думати в пізню пообідню пору, то це бабунина хата. Вона була недалеко, бо тільки через подвір'я. Шлях короткий і відомий Осипкові. А втім, Осипко не жив у жадному іншому місці.

— Я така щаслива, що тебе бачу, — сказала бабуня. — Якраз я задумала дерти пір'я і не маю нікого, хто допоміг би мені.

— Я вам поможу, бабуню!

І незабаром десять пальчиків уже наполегливо скубли пух із пір'яних стрижнів. Пух був призначений на подушки й перини.

— Ось і діло зроблене, — сказала бабуня, зв'язавши пір'їни у велике біле простирадло, яким колись давно застелювали стіл під час обідів.

— Котра тепер година? Може матиму час оповісти тобі історію з свого дитинства.

Це була історія зі Старого Краю про страшних циганів, які прибували до села несподівано, або історія про ведмедя, що взимку проходив по засніжених полях.

Бабуня і внук сиділи в сутінку теплої кухні, коли розповідь скінчилася. Раптом бабуня промовила:

— Бачу, як твоя мама виглядає за тобою крізь вікно. Іди краще додому!

Поворот Осипка додому відбувався завжди з карколомною швидкістю, зокрема після заслухання розповіді про ведмедя.

— До побачення, до завтра! Буду тебе виглядати! — сказала на прощання бабуня.

Осипко завжди ждав кінця тижня, бо це означало недільні обіди в бабуні. В п'ятницю по полудні вже рішалося про головну недільну страву і завданням Осипка було подбати про тимчасове приміщення для неї. Деколи бабуня купувала курку, деколи гуску, або індика, раз навіть ягнятко. Але через кілька років, коли Осипко став дорослим, він пригадував собі момент, коли бабуня купила на великодній обід поросятко-сисунця.

* * *

У п'ятниці відбувалися ярмарки в гірничому містечку. Фармери прибували зарання з своїм крамом. Вони вигукували якнайголосніше:

— Гей, добірні кури, яйця, картоплі... не побиті, свіженькі! Картоплі по десять центів за мішок!

Двері відкривалися, і господині йшли до возів. Чим голосніше викрикав продавець, тим більша юрба збиралася коло нього.

Завжди перед вечерею найбрудніший і найстарший віз завертав вниз побережжям і прямував до хати, оточеної барбарисовим живоплотом, де жила Осипкова бабуня. Тут найстарший син її сестри зупинявся востаннє в ярмарковий день. Він

Це великоднє оповідання написали по-англійськи Мартин і Маргарита Кол (Cole). Редакція „Веселки" переклала його українською мовою. Подія відбувається за часів піонерів-вуглекопів у Пенсилвенії.

розраховував на те, що продасть бабуні продукти, які йому залишилися та що перекусить щось перед поворотом додому.

— Мій Боже! Дивіть, хто такий! — сказала бабуня. — Ти промерз. Заходь, сідай!

— Як ся маєте, тітко! Як діла? Я привіз вам трохи яблук. Вони небагато варті, але коржа спекти можете.

— Спасибі! Як тобі сьогодні повелося? Чи залишилося тобі щось?

— Нічого, пішло мені добре — сказав небіж. — Залишилося мені тільки півтора тузеня яєць, пів кошика яблук до печення і гарненьке поросятко. Сьогодні я продав четверо поросят. Люди купують їх на великодній обід.

— Гаразд, — сказала бабуня, — ходімо, подивимося на те, що залишилося, поки Осипко піде додому.

Вона купила яблука й яйця.

— А що там маєш у клітці? — спитала.

— Це поросятко, про яке я згадував.

— Знаєш що? Я візьму це поросятко, — сказала бабуня.

— Гаразд! Якщо бажаєте, я заб'ю його для вас — запропонував небіж.

— Ні, — відповіла бабуня, мавши на увазі малого внука. Затримаю поросятко кілька днів.

— Але ж тепер надто холодно, щоб тримати його надворі. Мусите дати його до льоху.

— Маємо там доволі місця, відповіла бабуня.

Так бабуня вирішила, що поросятко-сисунець буде на великодній обід.

***

Бабунин внучок ніколи не стукав до дверей, коли приходив до неї. Він вибігав задніми східцями, відчинав клямку кухонних дверей і вбігав у середину. Бабуня звичайно питала:

— А хто там прийшов відвідати мене? О, це Осипцьо!

Вона звичайно сиділа за кухонним столом з шматком хліба з мармелядою, і коли внучок приходив, вона мовчки давала йому теж хліб з мармелядою. Потім відсувала посуд і горнятка на каву на стіл, застелений цератою, й починала післяобіднє навчання. Вона добувала опецькуватий олівець і сплощену брунатну паперову торбину. Тримаючи олівець проти світла, щоб бачити, чи затесаний, вона казала:

— Хочу, щоб ти мені щось нарисував. Можеш нарисувати мені...птаха?

— Ах, який він гарний! — гукала щаслива. — А тепер напиши мені: ,,п т а х".

Хлоп'ячі пальці дбайливо виводили друковані літери. Не тільки Осипко був вдоволений своїм досягненням, але й бабуня. Вона слово за словом засвоювала собі знання англійської мови. Може після закінчення короткої лекції знайдеться час на якесь зайняття перед вечерею.

— Знаєш що, Осипцю, може б ти зійшов у льох перед горнилом і приніс мені цей міх з пір'ям, що висить на стіні, — сказала бабуня.

— Гаразд, — відповів онук, — але я не можу досягнути світла.

— Добре, ходи за мною!

Бабуня пішла на сходи й увімкнула світло. Сніп світла викликав дивні звуки внизу, але бабуня мов би їх не чула.

Осипко збіг сходами вниз, вхопив брунатний паперовий міх і задиханий прибіг сходами назад до кухні.

— Бабуню, чи знаєте, що там маєте в льоху? — спитав у голос. — Маєте поросятко!

— Ні! Де? — спитала здивовано бабуня. — Покажи мені!

— Тримай його! Тримай його! — повторяв оживлено Осип, коли вони удвох йшли сходами вниз до льоху.

— Дивись! Дивись! — здивовано сказала бабуня. — Як воно сюди дісталося? Це дивно. Невже кіш на вугілля відчинив вікно?

— Ні — відповів Осипко, вп'яливши очі в поросятко.

— Ну, раз воно тут знайшлося, мусиш ним піклуватися. Це буде твоє зайняття.

У сутінку скриньки на вугілля переляканe поросятко рилося в купі вугілля, сковзувалося й кувікало, мов божевільне.

— Знаєш, що можеш зробити, Осипку — можеш покласти на цемент газети для поросяти. Ти знаєш найкраще, як це зробити.

Осипко взяв оберемок старих газет, що лежали коло горнила і розклав їх у клітці на вугілля. Весь час думав про те, як це буде гарно приручити поросятко.

В суботу ранок був ясний, соняшний. Коло сьомої години Осип у пижамі стояв при вікні своєї спальні, споглядаючи на бабунине подвір'я. Де збудувати хлівець? Всі догідні місця були вже чимось зайняті. Споживши швидко сніданок, він побіг до бабуні. Як звичайно, вона вже давно не спала, з'їла снідання і сиділа біля кухонного вікна. На її колінах лежала паперова торбинка і опецькуватий олівець.

— Заходь, заходь, Осипцю! — вигукнула вона. — Я саме про тебе думала. Скинь куртку! Чи ти вже поснідав?

— Так, — відповів він, — думаю, що можемо почати будувати хлівець, якщо бажаєте...

— Ясно... зробимо це спільно... Але покищо мусимо міркувати, як це зробити. Ось, маєш клаптик паперу, — сказала бабуня, даючи хлопцеві брунатну торбину. На оборотній стороні торбини було написане незугарним почерком кілька разів слово ,,птах".

— Глянь, що я зробила. Чи добре написане? — спитала.

— Зовсім добре. Написане так, як я це роблю, — відповів Осип.

Цих кілька слів зайняло цілу поверхню паперу. Тому Осип обернув його і почав креслити.

— Перша річ — нарисувати свинку, — сказала бабуня. А над її подобою написати слово ,,с в и н я".

Осип не усвідомив собі цього, але суботній ранок був для бабуні теж шкільною лекцією...

Розглянувши дбайливо кілька рисунків, деякі зроблені бабунею, деякі Осипком, вони остаточно вирішили збудувати невеличкий хлівець з двома вікнами і ґанком. Будувати рішили після другого сніданку.

***

Знаряддя було в коморі — пилка, викрутка, молоток, бляшанка з цвяхами.

— Знаєш що, Осипку, коло горнила є дошки. Принеси їх сюди.

Вони зібрали матеріял на хіднику. Почали будову за пляном Осипка. Але дошки були поколені й поламані або порізані на невідповідну величину.

— Осипку, збіжи до крамниці і попроси Джонні Ґрея, чи має дерев'яні скриньки.

Коли Осипко повернувся зі скринькою на помаранчі, здавалося, що плян на половину готовий. Але на ділі справа не була така проста, зокрема ґанок робив їм труднощі. Тому вирішили прибити на верх скриньки дротяну мережу. Хлівець поставили під кухонним вікном. Кругом вирівняли муравник і діло було готове.

— Знаю, де в льоху є бляшанка синьої фарби, — сказав Осипко. — Зараз повернуся.

— Це буде гарно виглядати, — відповіла бабуня.

***

Свіже повітря і післяобіднє сонце помітно змінило поведінку поросяти. Воно вже не щулилося, не кувікало перелякано й не пробувало сховатися. Стояло твердо на ніжках і рильцем перекидало все в скринці. Поросятко було дуже інтересне. Осипко вирішив уже придбати ще одне для товариства. Бабуня напевно дістане йому друге, якщо він попросить. Вирішив зробити це завтра, після великоднього обіду.

Великодній обід означав споживання смачних страв у бабуниному домі. Це — шинка, волова печеня, індик, гуска або курка. Завжди було щось спеціяльне. Прикрасою цьогорічного великоднього стола мало бути печене порося-сисунець — Осипкове поросятко... Його мама, дві тітки і дружина його вуйка Осипа з міста пекли, душкували, смажили, варили і маринували так довго, поки кожна посудина на кожній полиці, столі, шафці й печі були наповнені чимсь смачним. Всі кухарі мали малих помічників, починаючи Осипком, що був найстарший віком. Вся ця праця починалася після церковних відправ.

Великий круглий стіл в їдальні був застелений найкращим мережаним обрусом і заставлений найкращим бабуниним столовим прибором. На кухонному столі була щоденна скатертина й посуд.

Їдальня була для дорослих, — діти їли в кухні. Коли старші скінчили їсти страву, гарячі полумиски подавали поспішно до кухні і ставили перед дітей. Кожна дитина пізнавала спеціяльність своєї мами і заявляла це голосно своїм сусідам.

Коли на їдальняному столі були вже картопля, морква, сос, горох, хліб, масло, тоді вносили шинку, ковбасу і гарячі страви — печені курчата, качки. Все те укладали довкола головної великодньої страви. Її приготовляли з раннього ранку, а було нею печене порося. Розмови і сміх у їдальні втихли, коли бабуня гордовито й поспішно внесла порося і поставила на почесному місці на столі.

Осипова мама або котрась із тіток, з'явившись у кухні, казали: ,,Стривайте, діти, незабаром покоштуєте печене порося. Воно справді дуже смачне".

З місця, на якому сидів Осипко за кухонним столом, він крізь вікно бачив, що хлівець, побудований ним і бабунею, був порожній. Можливо, що поросятко якось вийшло. Одночасно йому майнула думка, що це його пестунчика спекли на великодній обід. Він вирішив спитати бабуню. Вона якраз з'явилася в кухні з полумиском, поклала його на кухонному столі і сказала: — Тепер, діточки, це для вас!

— Знаєш що, бабуню, моє поросятко пропало, — сказав Осипко. — Ходімо пошукати його!

— Ходи но сюди, Осипцю, не хочу, щоб інші діти почули те, що скажу.

Лице бабуні було вкрите потом, сльози котилися їй з очей.

— Знаєш Осипку, що сталося? Я спекла твоє поросятко. Тобі це байдуже, правда? Воно все одно стало для нас завелике. Ти не любив би його вже тепер.

Осипко ледве чув, що бабуня говорила.

— Завтра візьму тебе до кіна. На другий раз, коли приїде фармер, я куплю тобі щось інше, краще на пестунчика. А тепер сідай на своє місце й їж смачний обід.

З болем серця Осипко споживав те, що стояло перед ним. Раптом тітка Стелла, усміхнена, вбігла до кухні з полумиском, на якому були залишки печеного поросяти.

— Ось воно, діти! Тепер хай кожне з вас береться до нього.

***

Цієї ночі Осипко не міг спати. Його мучила думка, що поросятко не було подумане, як його пестунчик, але призначене на великодній обід. Він довго думав про це, аж врешті заснув.

Володимир МАЦЬКІВ

КОЛИ Й ЯК ЛЮДИ НАВЧИЛИСЯ ЛІТАТИ?

Учень 5-ої кляси Володько дуже цікавиться літаками. Він понаробляв літаків з картону та понавішував їх на нитках на стінах та шафі. Якщо побачить ілюстрацію літака в якійсь газеті, витинає її та ховає в окремому зошиті.

Одної неділі по полудні звернувся до свого дідуня: — Мені дуже цікаво знати, коли й як люди навчилися літати?

— Літання в повітрі, — почав розказувати дідуньо, — цікавить людей від дуже давніх часів, але опанувати піднебні простори вдалось їм недавно. Коли я був у твоєму віці, про літаки ніхто нічого не говорив, бо їх, мабуть, тоді ще не було. Я і всі тодішні люди на наших рідних землях побачили вперше літак у 1912 р., тобто 2 роки перед Першою світовою війною.

— Це дуже цікаво, — каже Володько — що за такий досить короткий час настали такі великі зміни.

Дідунь, бачачи велике зацікавлення Володька літаками, почав йому оповідати:

— Вже в сірій давнині, набагато літ перед народженням Ісуса Христа — як кажуть давні перекази — у Греції жив чоловік Ікар. Він завидував птицям, що літають та захотів сам також літати. Він зробив великі крила для себе і свого сина з пташиних пер, які поклеїв воском. Коли крила були готові, батько і син піднялися під небеса. Але в ярких проміннях сонця віск розтопився, пір'я розклеїлось. Вони обидва впали в море і потопились. Одначе думка про літання не пропала.

У третьому столітті перед Христом жив славний математик Архімед. Він багато думав про те, чи люди можуть літати, та залишив різні обчислення, які дуже придалися людям пізніше.

В часі, коли відкрито Америку, в Італії жив славний маляр Леонардо да Вінчі. Він також присвятив багато уваги літанню. Залишив по собі багато рисунків і проєктів різних літаків та подібних машин. Він бачив їх у своїй уяві, але тоді ніхто не міг їх збудувати.

Пізніше люди почали будувати бальони та наповняти їх різними газами. Ці бальони могли підняти людину на деяку висоту. Але це людей не вдоволяло, бо вони конечно хотіли літати.

Щойно у XIX столітті почали деякі інженери щораз більше цікавитися літанням. Вони робили різні крила, а навіть цілі літаки та пробувати літати. Багато з тих сміливих людей заплатили ці спроби своїм життям, але інших це не відстрашувало, а радше заохочувало до дальших дослідів.

У грудні 1903 р. два брати Врайт в ЗСА збудували перший моторовий літак, який піднісся на 120 стіп, тобто 40 метрів від землі. Це було на тодішні часи величезне досягнення.

В 1907 р. зроблено перший літак для американської армії з мотором, силою 30 кінських сил. Він міг вдержатись у повітрі одну годину і летів зі швидкістю 42 і пів милі на годину. Він коштував 25 тисяч долярів.

Восени 1911 р. інженери перелетіли літаком з Ню Йорку до Каліфорнії, тобто 4,231 милю. На це треба було витратити 84 дні, бо доводилося багато разів сідати на землю, шукаючи догідних місць. Тоді не було ще летовищ.

В часі Першої світової війни, що розпочалась у 1914 р. літаки брали вже досить помітну участь у воєнних діях. Вони обстежували ворожу територію, скидали бомби в запіллі ворога та деколи зводили бої в повітрі.

Після війни розвиток летунства пішов дуже скорою ходою вперед. Вже в 1927 р. Ґ. Ліндберґ вперше перелетів без зупинки Атлантійський океан з Ню-Йорку до Парижу у Франції. Ця подорож тривала 33 години, 30 хвилин і 29 секунд, а віддаль сягала 3,610 миль.

У 1933 р. зроблено першу подорож навколо земної кулі в часі 7 днів 8 годин і 49 хвилин.

В часі Другої світової війни літаки відіграли величезну ролю. Ними перевожено військо, воєнні матеріяли, бомби, якими знищено багато міст і людей.

Сьогодні літаки літають понад нашими головами, як птиці. Деякі з них можуть осягнути швидкість коло 2 тисяч миль на годину та підноситися до висоти 70 тисяч стіп, тобто близько 20 кілометрів. Ці літаки перевозять щоденно тисячі людей та велику кількість тонн вантажу...

Володько слухав цього оповідання свого дідуня, як заворожений. Це перший раз у житті вислухав таке цікаве оповідання. Коли дідунь закінчив оповідання, Володько гарно подякував йому за це. Але рівночасно подумав собі, що інженери-техніки певно змонтують ще більші та досконаліші літаки. Зрештою, літаки вже мають своїх суперників — ракети, в яких люди пробуватимуть вилітати поза атмосферу Землі. В ракетах вже були астронавти на Місяці.

Пройшов майже тиждень, поки Осипко прийшов знову до бабуні. Кухня видалася йому знайомою, але світ багато змінився... А всетаки він зрадів, коли бабуня сказала: — А хто це прийшов? А, це ти, Осипку! Ходи сюди, скинь куртку. Я ждала тебе...

Пояснення-словничок: **сисунець** — тут sucking pig; **стрижень** — вісь, частина пір'я, з якої виростає пух (quill); **карколомний** — тут дуже швидкий (breakneck speed); **гірничий** — mining; **живопліт** — hedge; **ярмарок** — market; **корж** — flat cake; **небіж** — nephew; **горнило,** горно — furnace, oven, fire place; **хлів** - тут pigsty; **щулитися** — to blink, to squint; **викрутка** — screwdriver; **обрус** — скатертка (table cloth); **сковзуватися** — to slip, to slide; **оберемок** — armful, armload, bundle; **приручити** — to tame; **столовий прибор** — ложки, ножі виделки тощо (spoon, fork knife); **посуд** — plates and dishes; **стривати** — чекати, ждати (to wait); **пестунчик** — pet

Василь ДУБИНА

КВІТЕНЬ

Вже бурхливі ріки
Підняли повіки.
Розлилися води,
Бо весна приходить.

Тож збирайтесь, діти,
Підем в ліс по квіти,
Будем квіти рвати,
Квітень зустрічати!

К. ПЕРЕЛІСНА

ВЕСНЯНОЧКА

(Ілюстрація Мирона Левицького)

Прилетіла здалека
Та й весна.
Ой, що ж ти нам, весонько,
Принесла?

— Принесла я, дітоньки,
Вам квітки,
І пташок з пташатами
у садки.

І тепло і сонечко,
І пісні,
Гагілки-весняночки
Голосні.

К. ПЕРЕЛІСНА

ПИСАНКА

(Ілюстрація Галини Мазепи)

Гарна писанка у мене —
Мабуть, кращої й нема!
Мама тільки помагала,
Малювала ж я сама.

Змалювала дрібно квіти,
Вісім хрестиків малих,
І дрібнюсіньку ялинку,
Й поясочок поміж них...

Хоч не зразу змалювала,
Зіпсувала п'ять яєць —
Та як шосте закінчила,
Тато мовив: „Молодець!"

Я ту писанку для себе,
Для зразочка залишу,
А для мами і для тата
Дві ще кращих напишу.

Текст: Валентина ЮРЧЕНКО

Ілюстрації: Іван БРИКОВИЧ

Веселик-Лясь

Сонце ясно засвітило,
Землю променем зігріло,

Поросли і трави, й квіти.
— Як без діла нам сидіти?

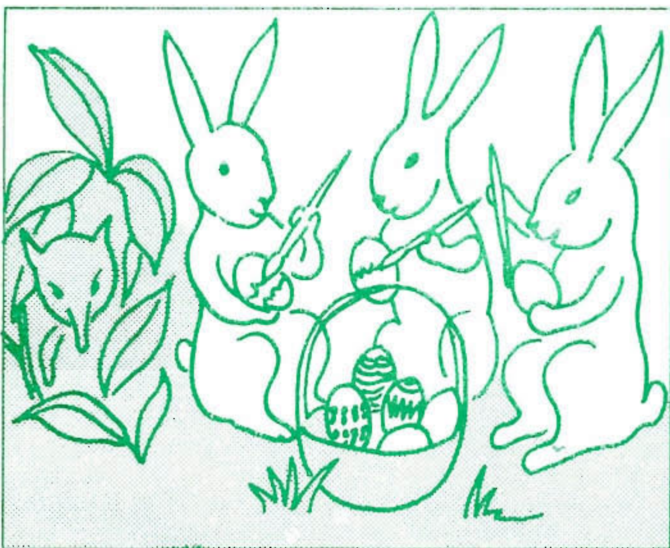
Писанки робити час! —
Загукав Веселик-Лясь.

Вмить робота закипіла,
Узялися всі до діла:

Принесли яєць пташки,
Кошик теж на писанки,

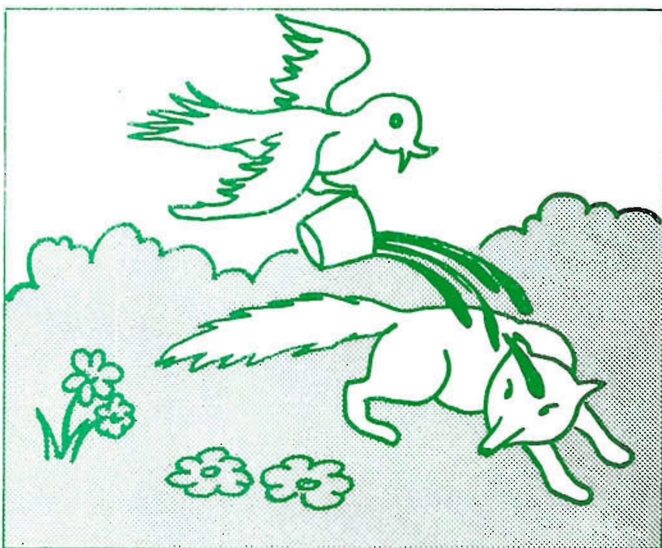
Бджоли з квітів носять барви,
Горобці мішають фарби,

Гарно пензлями зайці
Вимальовують взірці.

Між кущами, як на лихо,
Злодій лис підкрався тихо...

Горобець, меткий гульвіса,
Враз углядів злого лиса,

З фарбою відро хапає,
До злодюги підлітає,

Фарбу ллє на очі й ніс...
Стрімголов тікає лис!

Радий Лясь, усі щасливі, —
Писанки вдались на диво.

Марія ПАСТЕРНАК *Ілюстрації Богдана ПЕВНОГО*

ТАЙНА „ЗОЛОТОГО ТОКУ"

Сонце вже сховалося за гори і тільки останнім промінням золотило ще верхів'я дерев. Унизу в селі вже сутеніло. На полях стелилися довгі, м'які тіні. Надходив вечір. Кругом стало тихо-тихо...

У таку лагідну підвечірню пору малий Данилко любив сідати біля дідуся на призьбі коло хати і слухати його оповідань про стародавні часи, коли в Україні панували князі, ставили золотобанні церкви й пишні палаци. Про них ішла слава ген-ген у далекі краї. А в селі Крилосі, де саме жили дідусь і Данилко, колись давним-давно був княжий город, — Галич. Сліди його величі видніли ще в руїнах церков, що наче вгрузли в землю, ховаючи в ній таємницю давноминулих сторіч.

Після дідусевого оповідання Данилкові вночі ніяк не спалось. Він увесь був сповнений бажанням пробитися крізь оці розвалені мури і власними очима побачити заховані там скарби, зброю, а, може, й закутих у панцер лицарів хоробрих, що полягли в обороні рідного городу. Уночі кидався неспокійно по постелі й широко розкритими очима дивився в залите місячним сяйвом вікно. Врешті втомився, заплющив очі і заснув глибоким сном.

І ось привиділось йому, що він, як це не раз улітку бувало, збирає ожини на схилах над Мозолевим потоком. Раптом під навислою кручею, між каменюками, порослими диким хмелем і мохом, побачив залізні двері. Підбіг ближче, хвилинку подумав, і в одну мить став ламати гілки, щоб дістатися до тих дверей, внизу трохи присипаних землею. Пробував відчинити, стукав кулаками, але чув лише далекий глухий відгомін. З усієї сили натискав на двері своїм тілом, але вони стояли непорушно. Та ось знечев'я вони стиха заскрипіли й повільно-повільно відчинились...

Перед Данилком з'явилась дівчина чудової краси. Вона була в білому одягу, зіпнутому у поясі голубою стрічкою, а на голові в неї виблискувало золотом гаптоване чільце.

Дівчина всміхнулась, узяла Данилка за руку, сказала тихо „ходи"! і повела його довгим підземним коридором. На другому його кінці було видно світло. Ідуть вони мовчки поруч, і Данилко чує десь здалека звуки музики. Що ближче до світла, то музику чути виразніше.

— Хто це грає? — дивуючись, запитав хлопчик.

Дівчина приклала палець до уст і пошепки сказала.

— Тихо, хлопчику, тихо! Як нас тут помітять, то буде мені велика кара за те, що зрадила таємницю підземелля, і тебе негайно проженуть звідсілля.

Вийшли на широке подвір'я. Збоку стояв княжий палац, а біля нього — двірська церква.

— Це — „Золотий Тік", тут у палаці живе князь з родиною, на „току" збираються бояри і княжа

старшина на наради, тут теж відбуваються лицарські турніри, — пояснила дівчина.

Нижні вікна палацу були рясно освітлені. Дівчина повела туди Данилка, і він, зіп'явшись навшпиньки, обличчям прилип до вікна.

— Княжна гостить своїх подруг — бачиш, оця в блискучому одягу і в золотій діядемі на голові, — пояснює далі дівчина, і Данилко бачить, як дівчата ступають танцювальним кроком навколо, потім вужиком, далі сходяться парами — а все рівно, плавно, наче не торкаються ногами підлоги, а музики грають, одні на сопілках, другі на гуслях, інші на малих барабанчиках. Кілька юнаків біля них співають пісень.

Раптом хтось швидкою ходою пройшов повз них і подався в ліве крило палацу. Там були княжі кімнати. Дівчина смикнула Данилка за руку й перелякано шепнула:

— Утікаймо звідсілля! Щось недобре коїться! Вартовий із вежі поспішив до князя з якоюсь важливою вісткою.

За хвилину музика втихла, рясні світла погасли. Усім стало відомо, що половці, плем'я жорстоке, темною ордою насуваютьсю із степів на Україну. В городі озвались сурми на воєнну тривогу... Дівчина жахнулась, утікати вже не було куди — всюди метушились люди. Вона обняла Данилка за плече, і обоє заховались у затінку за рогом палацу.

Нараз повітря сколихнув гомін церковних дзвонів.

Глянь туди! — сказала дівчина й простягнула руку в сторону церкви. — Перед воєнним походом ідуть усі до церкви Богу помолитись, просити про перемогу і щасливе повернення.

Тут дівчина тричі перехрестилась, і Данилко зробив те саме.

— Бачиш, перший, це князь Ярослав Осьмомисл, він володар галицький. Біля нього його син,

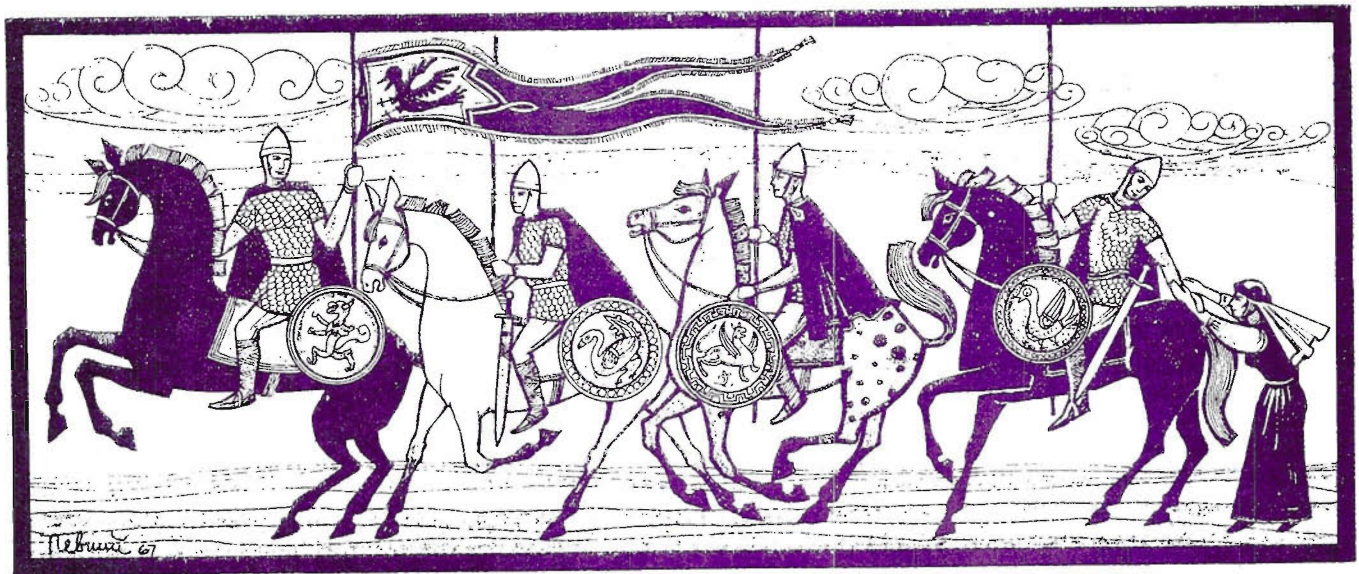
Олег і Володимир, за ним ідуть княгиня й молода княжна, а далі бояри і княжа старшина.

На всьому „Золотому Току" вже чути було брязкіт зброї, іржання коней, людські голоси. Десь здалеку, з Підгороддя, доходило жалісне скавуління собак.

— Біжімо тепер вниз, поза вали — та нахились трошки, щоб нас не помітили! — сказала дівчина й потягла Данилка по стрімкому схилі.

Данилко дивився, мов заворожений. Стрункі постаті княжих воїнів повільно з'їздили на конях з пагорбів. У ранковому сонці сріблом виблискували списи й шоломи, дужими крилами лопотіли в повітрі воєнні прапори... Полями, лугами і хвилями Дністра неслась у прозору далечінь могутня пісня українських лицарів...

Чудовий сон мав малий Данилко. Може й ви, діти, колись побачите картину славного минулого нашого народу, а може діждетесь тієї щасливої хвилини, коли справді переможні українські прапори повіватимуть знов у нашій вільній Батьківщині.

Ганна ЧЕРІНЬ

Ілюстрація Михайла МИХАЛЕВИЧА

НЕТУДИХАТА

У нашого сусіда на високому залізному стовпі побудована хатка для птахів. Та що там хатка — справжня хата, на чотири помешкання, з вікнами, з окремим ходом до кожної квартири. Як там усередині, не знаю, бо на відвідини не ходила, але не сумніваюсь, що мешканці там почуваються добре. Хата ніколи не пустувала. Квартирували там здебільшого горобці й дроздики, а вільшанки-,,робіни'' не любили жити в помешканнях, самі собі будували хату.

Залізний стовп, на котрім трималася хата, був високий, майже врівні з нашим дахом. З мого вікна на другому поверсі я любила дивитись на птахів, спостерігати, що в них нового. На початку в хаті й на ґаночку навколо неї бували завзяті бої за територію. Здебільша, вигравали дроздики, але горобці не здавались: вони просто втікали в хату й відмовлялися звідти виходити. Дроздам уривався терпець, і вони летіли шукати іншої квартири.

За кілька тижнів мешканці звикали один до одного й утихомирювалися. Та й не час був тепер воювати: гороблички й дроздихи починали складати яєчка в вимощені кубельця, а їхні чоловіки весело співали, розважали своїх самичок та приносили їм смачні комашки й червячки. Скоро прийде пора сідати на яєчка й вигрівати їх своїм теплом, аж доки не повилуплюються кохані маленькі пташатка.

В хаті було тихо і мирно, і я зі своєї кімнати слухала чудові співи та щебетання. Недалеко на тополі звили собі гніздо вільшанки й подавали голос, долучуючись до пташиного концерту.

Але одного ранку в хаті зчинився великий шум. Дрозди й горобці літали навколо хати, розпачливо били крилами, кричали, кидались із розгону на щось, чого я не бачила. Я помітила, що вся їх лють була спрямована на вікно посередині хати. З вікна висовувався якийсь дивний ротик, не можна було розібрати чий, але не пташиний.

Я побігла до комори й дістала далековид. І що ж я побачила? З вікна виглядала досить велика білка. Як вона туди залізла? Як вона влізла в вікно? Придивившись, я помітила, що вікно було більше від усіх інших вікон, а білка його ще розгризла, щоб залізти в хату.

Птахи налітали на білку, може й дзьобнули її кілька разів, але вона не втікала — видно, твердо вирішила тут оселитися. Часом її не було вдома, і тоді птахи починали радісно щебетати, думаючи, що матимуть тепер спокій. Але білка скоро з'явилася, і видно було, що вона звідси не виберається. Проте, вона птахів не кривдила, і помалу вони до неї звикли й перестали кричати.

Час минав. Із віконечок уже виглядали смішні сліпенькі пташенята. Вони без кінця роззявляли

дзьобики, і батьки годували їх, чим тільки могли. Хоч багато було роботи, але батьки тішилися своїми дітками й співали для них ласкаві, веселі пісні.

Одного дня з білчиного помешкання також виглянули маленькі втішні ротики — це були її діточки, задля яких білка тут оселилася. Вона розміркувала, що на такій висоті ніякий звір не скривдить її білченят, і тут вони зможуть спокійно вирости. Тепер вона часто лишала їх самих, бо теж ходила здобувати харчі, Як вона злазила вниз? А так, як роблять пожежники: хапалась передніми лапками за стовп і

Фйю —
йю —
ю
ю
ю
— іть!

Пташенята порозкривали очки і цвірінькали до білченят. А білченята, наївшись того, що їм принесла мама, вилазили на ґаночок та спритно бігали навколо хати, по даху, зазирали в інші помешкання. Вони навіть гралися — боролися одне з одним на такій висоті, але ніколи не впали з даху.

Проте, вони ставали більші й більші, хата стала їм затісна, і вже треба було їх привчати до життя на

ЩО ТАКЕ КУЛЬТУРА?

Годі докладно сказати, як довго, скільки соток років живе людський рід на землі. Однак напевно знаємо, що найдавніші, тобто первісні люди жили по-дикому, приблизно так, як живуть дикі звірі. Проживали вони серед природи, в лісах, на степах, над ріками й озерами і вміли лише те, чого сама природа вчить створінь: вирощувати дітей, здобувати собі їжу, захищатися від ворогів і небезпек тощо. Порозумівались вони вигуками, як це і тепер буває в тваринному світі. Від поганої негоди, від вітрів і холоду ховались у гущавниках, під густими деревами, між скелями або в ямах-печерах — так само, як це роблять тварини.

Проте з бігом часу людські істоти стали помітно відрізнятися від решти тварин. Знаємо, що спосіб життя тварин не змінюється, він завжди однаковий упродовж багатьох поколінь. Зате в способі життя людей почали виникати цікаві зміни. Людям було замало того, що їм дала і чого навчила природа. Вони намагалися зробити своє життя легшим, вигіднішим, кращим.

І ось первісні люди додумались, що можна прикривати своє тіло шкурами звірів. Так виникла перша одежа. Люди стали будувати з галуззя захисти від вітрів і дощу. Так почалося будівництво жител. Люди навчилися робити собі зброю — списи, довбні, луки. Гострі тонкі відламки кременю служили їм за перші ножі. Все це свідчить, що в людей почав розвиватися Божий дар — розум, пробудилася здатність думати, ожила душа.

Великим кроком наперед в розвитку людини треба уважати хвилину, коли людина навчилася добувати вогонь. Люди приручили деякі тварини, почали спушувати землю і засівали її зерном. Спершу людина була ловцем і рибалкою, а згодом стала також хліборобом і годівельником худоби.

Минали сотні і тисячі літ, але людство не дармувало, раз-у-раз поліпшувало і впорядковувало своє життя, навчилося будувати доми, судна, всяке приладдя до праці. Люди створили собі мову, навчилися співати, придумали письмо, стали писати, а далі й друкувати книги. Розвинулася наука, мистецтво. І так поволі пильний і невсипущий розум людини створив те, що маємо тепер: великі міста з хмарочосами, школами, фабриками, шпиталями, театрами, модерні шляхи, літаки, ракети...

Як же назвемо оцей розвиток людства від життя серед природи до теперішніх часів? Назвемо його культурою. Культура — це, власне, всі оті надбання і здобутки, що їх осягнуло людство від найдавніших часів донині.

Здобутки культури не всі однакові, хоч усі створені розумом і працею людини. Рівнобіжно з розвитком розуму розвивались і ставали ніжнішими, шляхетнішими почування людини, сили душі. З душі походить людська мова, релігійні вірування, розуміння правди-краси-добра, поезія, мистецтво, література тощо. Цю частину людських надбань називають духовою культурою.

Тому, коли хтось не вміє ввічливо поводитись між людьми, коли не розуміє мистецьких творів і не цінить літератури, його уважають некультурним і кажуть: ,,Він не має культури".

Але є надбання, що їх люди створили не працею свого духа, не почуваннями, а своїм розумом і руками. Це виробництво всякого технічного приладдя, машин, апаратів, хемікалій, домів і їх улаштування, комунікаційних шляхів — одним словом, усього, що люди створили з дерева, скелі чи металю та інших матеріялів, добутих на землі. Такі надбання називаємо матеріяльною культурою.

Від найдавніших часів люди живуть у гурті — в родинах, родах і племенах. Тому і спосіб життя був у всіх менш-більш однаковий. Спосіб гуртового життя людей називаємо побутом. У побуті поволі створилися правила поведінки — звичаї і правні закони, які впорядкували взаємини між людьми, одне дозволяли, а друге забороняли. Ці звичаї та закони, що постали в людській суспільності — для відрізнення від духової і матеріяльної культури — називаються суспільною культурою.

Кожний нарід, в тому й український, витворили свою власну національну культуру. Однак треба пам'ятати, що не всі здобутки тієї культури є виключно власністю даного народу. Українці теж мають багато спільних або однакових культурних надбань з іншими народами, але мають і такі надбання, які подибуються тільки в Україні.

Р. З.

———

Пояснення-словничок: **первісний** — primary, primitive; **гущавник** — thicket; **довбня** — beater, beetle; **кремінь** — тверда скеля (flint); **приручати** тварин - to domesticate; **спушувати** землю — to loosen; **приладдя** — instruments; **побут** — mode of life, manners and customs.

землі. Мама-білка, одне по однім брала їх за шкіру й спускалася вниз. Так вона перенесла їх усіх у садок і почала навчати, як треба поводитись у нових умовах, а особливо, як треба берегтись, щоб не попасти в пазурі котові, що вже на них облизувався. Проте білченята вже були великі й проворні, вони не боялись товстого сонного кота й навіть дрочились із ним.

А на горі в хаті більше місця стало птахам, що відсвяткували цю радісну подію урочистим спільним концертом.

———

Пояснення-словничок: **нетудихата** — чужа хата; **квартира** — помешкання (apartment); **пустувати** — тут: бути порожнім; **дрізд,** дроздик, рід птаха (ousel, trush); **вільшанка,** рід птаха (robin); **територія,** місце, тут: власність, власна посілість; **утихомирюватися** — втишатися (calming, quieting); **кубельце** — гніздечко (nest); **розгризати** — to gnow, to breack; **пожежник** — fireman.

Осип ЗАЛЕСЬКИЙ

ЯК ЗИМУЮТЬ ТВАРИНИ?

Поволі кінчається зима. Сонце довше огріває землю, і дні стають довші та тепліші. Усі тішимося, що незабаром загостить до нас знову весна, кругом зазеленіє і що появляться тварини, яких зимою ми не бачили. Мабуть, не одному з вас, молоді читачі, насунеться питання — а де ці тварини були взимі, де і як вони перебули сніги і морози?

Як зимують рослини, то це легко вияснити, бо всі бачимо, що дерева і кущі (у більшості) восени скидають листки. А скидають вони на те, щоб даремно не витрачувати води, яка випаровує листками, а взимі з замерзлої землі не доходить до рослини. Дерева і кущі немов засипляють на зиму. Таким чином забезпечують своє життя, сховане в пуп'янках. Ці пуп'янки покриті грубою лускою, яка оберігає їх від морозів. У трав'янистих рослинах надземні пагони (стовбур) висихають восени і гинуть, а зимує лише згрубіле коріння — наприклад, у моркви, петрушки, буряка. У картоплі чи у таких рослин, як головчаста капуста, калярепа, каляфіор, гинуть підземні і надземні пагони. У всіх квіткових рослин зимує також насіння, яке може перетривати не лиш одну, але й більше зим, і не втрачає життєвої сили.

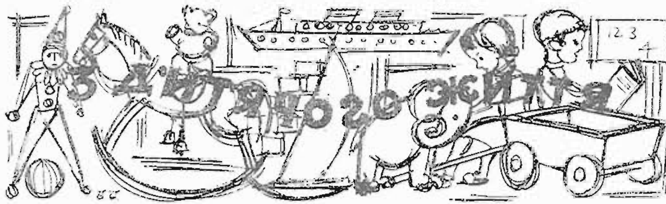
А як зимують тварини? Багато комах восени гине, а залишають лиш свої яєчка, сховані від морозу та ворогів під корою дерев, у звинених листках, чи інших подібних місцях. У деяких комах яєчка розвиваються ще в теплій порі року і з них виростають молоді, які зимують як гусенички або лялечки в захисних місцях. Комахи, що живуть гуртом, як мурашки чи терміти, сплять взимі у своїх гніздах у землі, а бджоли живляться медом, який призбирали теплою порою року. Із ос, шершенів, джмелів і їм подібних зимують лише молоді самички, які весною складають яєчка, з яких розвивається молоде покоління. Буває навесні, коли пригріє сонечко, у людських мешканнях, головно на фармах, появляються мухи, павуки і подібні комахи, а люди дивуються звідкіля вони взялися; таж надворі ще зима, і вони не могли влетіти в хату знадвору. Вони зимували заховані десь у людськім мешканні, а весняне сонце збудило їх зі сну.

Слимаки зимують під деревами, що лежать на землі під камінням, у мохах; а ті, що мають свої „домики"-мушлі, закривають отвір мушлі покришкою з вапна, яке виділюють зі свого організму. Хробаки-дощівниці влазять глибше в землю, звиваються в „грудку" і так спочивають чекаючи весни. Весна будить їх з омертвіння, і тоді вони вилазять на поверхню землі шукати поживу. Ящірки й вужі мають кров, що пристосовується до температури довкілля, тому можуть зимувати на землі під листям дерев, у мохах, під камінням. Жаби, що мають також змінну температуру крови, зимують у намулі річок, ставів. Пструги, що живуть у гірських річках, дають собі раду і взимі, а інші риби, як коропи, лини, плотиці, що живуть у ставках чи озерах, перебувають зиму у глибших місцях, які взимі не замерзають. До води мусить доходити повітря з киснем, щоб риби могли віддихати. Тому на замерзлих ставах прорубують у льоді отвори-„полонки", щоб рибам було легше дихати.

Птахи, які живуть у поміркованім підсонні (в Европі чи північній Америці), на зиму відлітають у південні країни: з Европи до північної Африки, з півночі Америки до південної або середньої Америки, бо там тепло і є для них пожива. Але, коли в їхній батьківщині проминає холодна пора року, вони повертають додому, тут будують свої гнізда і тут виводять молодих. Їх називаємо перелітними птахами. До них належать ластівки, солов'ї, жайворонки, журавлі, бузьки-лелеки, чаплі, зозулі, перепелиці й інші малі птахи, що живляться комахами. Інші птахи, що живляться м'ясом тварин, як орли, яструби, ворони, сороки і под. не потребують відлітати, бо можуть знайти взимі поживу. А такі птахи, що живляться насінням рослин, знаходять поживу і взимі, головно біля людських осель. До них належать дятлі, синички. Водні птахи, як качки, гуси, шукають незамерзлих вод і там зимують, перелітаючи з одної місцевости в другу. Деякі птахи, як снігурі, що живуть у північних країнах, перелітають на зимівлю в тепліші країни поміркованого підсоння.

Ссавці, себто тварини, що замолоду відживляються молоком матері, (ссуть молоко з грудей матері) зимують різно. Травоїдні, як олені, сарни, дикі кози, заяці, добувають з-під снігу траву та об'їдають молоді галузки дерев і кущів. Ті, що живляться насінням рослин, збирають теплою порою року насіння різного збіжжя у своїх „магазинах" у землі, і живляться ним здебільша навесні, коли пробудяться з зимового сну; вони голодні, а свіжої поживи на землі ще нема. Так роблять хом'яки, суслики, польові миші, вивірки-білки. Бурий ведмідь, що живе в Карпатах, будує на зиму в лісовій гущавині „ґавру"-леговище з галузок дерев, моху й листя опалого з дерев і засипляє, прикритий сніговою пеленою. М'ясоїдні тварини, як вовки, лисиці, тхорі, куниці, можуть здобути поживу і взимі, але доводиться їм це не легко, бо морози і сніги примушують тварини ховатися в безпечні місця. Тому обов'язком людини є допомагати тваринам, щоб не гинули з голоду. Зате навесні і вліті вони віддячуються людям своїм співом, чи появою, що милує наше око.

Пояснення-сповничок: **пагін** — парость, стовбур, стебло — все те, що рослина випускає над землею або під землею (shoot, sprout, sucer); **лялечка** — chrysalis, puna, nymph; **хробак** — червяк (worm); **намул** — silt; **підсоння** — клімат; **випаровувати** — to evaporate; **оса** — wasp; **шершень** — hornet; **слимак** — snail; **вапно** — lime, calx; **вуж** — grass-snake; **полонка** — ice-hole; **яструб** — hawk; **хом'як** — hamster; **куниця** — marten; **тхір** — polecat, fitchew.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ У ДІТЕЙ В КАЛІФОРНІЇ

Учителька „Рідної Школи" в Купертіно, Каліфорнія пані Христина Шмотолоха пише: Учні нашої школи не лише навчаються українознавства, але й улаштовують різні імпрези. Участь у них беруть учні від першої кляси вгору. Особливу радість робить дітям свято о. Миколая. Кожного року школа приготовляє сценку, користуючися часто матеріялами з „Веселки".

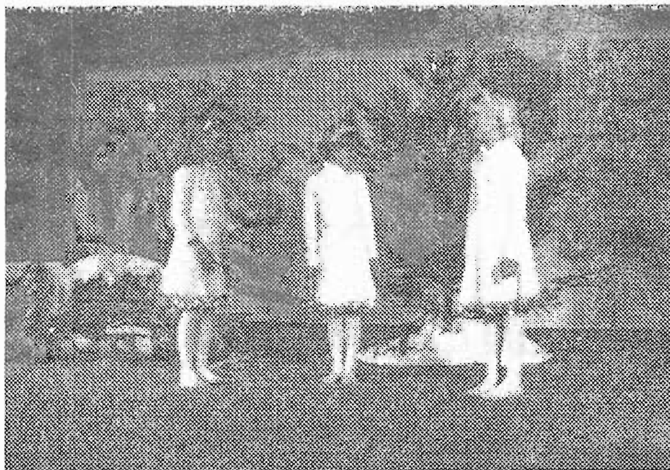
Цьогорічна вистава відбулася 18 грудня 1979 року. Брали в ній участь такі діти: св. Миколай — Йосафат Маренін, чортик-Антипко — Адріян Шмотолоха, ангели — Наталка Маренін і Орися Зубрицька, чортики-збиточники — Андрій Сидорак, Марко Попадюк, Олександер Макаревич, Андрій Візір, дід-Мороз — Михайло Бозловський, ведмедик — Константин Макаревич, дівчатка в лісі — Наталка Сивак, Таня Попадюк і Зоряна Зубрицька, сніжинки — Марійка Сивак, Христина Недашківська і Мотря Макаревич, зайчик — Тарас Зубрицький. Наголовок сценки „Св. Миколай іде"... Автор — В. Мельник.

Крім сценки приготовано також показ українських традиційних святочних віншувань, в якому брали участь:

Павло Шмотолоха, Богдан Бодрук і Юрій Маренін. Вірш „Благословенна зірка" гарно деклямували сестри Андрея й Ніна Марк.

Майже всі діти нашої школи отримують „Веселку" і дуже хотіли б, щоб допис про їхню імпрезу і світлини були поміщені в журналі.

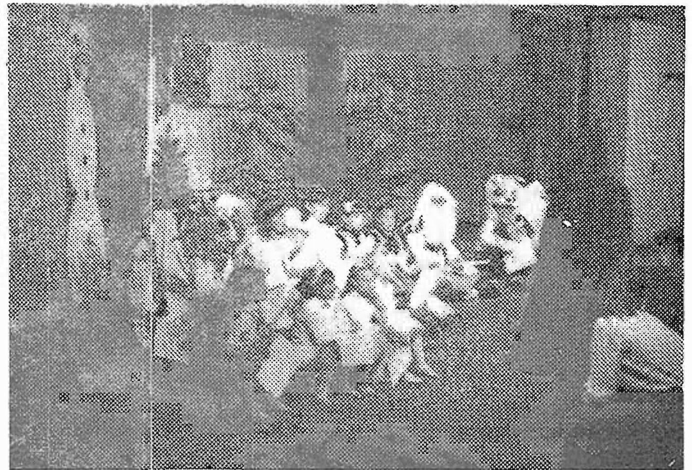
Відповідь Редакції: Дякуємо пані Х. Шмотолосі за допис про виставу з нагоди свята о. Миколая. Радо містимо його й світлини. Будемо вдячні, якщо діти „Рідної Школи" в Купертіно самі писатимуть до журналу про їхню працю, навчання, імпрези, зайняття тощо. Тішить нас, що майже всі учні школи передплачують „Веселку".

Від ліва: Наталка Сивак, Таня Попадюк, Христина Недашківська, Марійка Сивак, Мотря Макаревич.

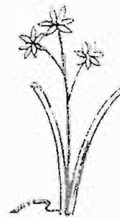
Чотири чортики: від ліва — Андрій Сидорак, Олександер Макаревич, Марко Попадюк, Андрій Візер.

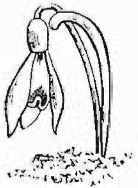
Групова сцена з п'єски „Св. Миколай іде"...

К. ПЕРЕЛІСНА

ДВІ КВІТОЧКИ

Дві квіточки розквітли
У нашому садку:
Свіженькі і привітні,
У мокрому сніжку.

То пролісок синенький
І білий первоцвіт —
Шепочуть веселесенько:
„Весняний вам привіт!"

К. ПЕРЕЛІСНА

У МАЛЕНЬКОЇ ОНУЧКИ

У маленької онучки
Є малесенькі дві ручки.
Нумо пальці рахувать:
Раз, два, три, чотири, п'ять!

Текст: Роман ЗАВАДОВИЧ

Ілюстрації: Іван БРИКОВИЧ

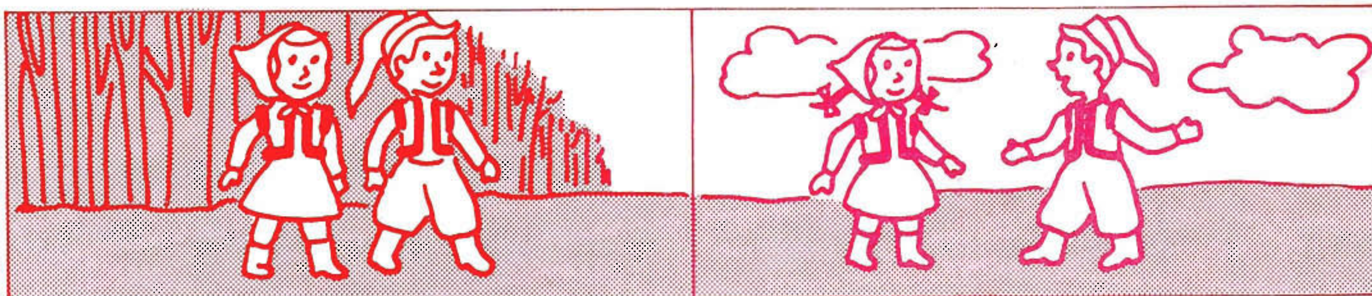
Гоца Драла

Гоца драла нині зранку
Йде собі на прогулянку.

Ромтомтом з своєї хати
Також вибрався гуляти.

Привітавшись, разом йдуть,
Ще й розмову ведуть.

Оглядаються довкола —
Скрізь трава сумна і гола.

Каже ґномик: „Слухай, Гоцю,
Щось тобі сказати хочу:

Вже пропала ось зима,
А квіток ніде нема...”

Враз куди вони ішли,
Перші квіточки зійшли.

Де лишили ґноми слід,
Там з'явивсь весняний квіт.

Раптом пташки заспівали,
Бо й вони знаку чекали.

Так дізнався цілий ліс,
Хто весну сюди приніс.

Мурашки, бджілки охоче —
Всі всміхаються до Гоци.

Сонце радісно засяло,
Гоцу і ґному привітало.